Reflex
Svendsagervej 72
5240 Odense NØ

+45 2178 5767
reflex@pc.dk

RESONANS

Månedens lederrefleksion, november 2024

"Resonans er forstærkning af lyd ved tilbagekastning eller medsvingning;
det at et legeme i svingninger frembringer lignende svingninger i et andet legeme."
Gyldendals fremmedordbog

For nogle uger siden deltog jeg i et seminar med sociologen Hartmut Rosa på Haslev Udvidede Højskole. Det var virksomheden Emmaus, som havde inviteret ham til i tre dage at sætte fokus på begrebet resonans, som han har skrevet en større afhandling om.

Det har fået mig til at reflektere mere over begrebet. For hvad er resonans egentlig, og hvorfor er det vigtigt for Hartmut Rosa at udfordre os med netop dette begreb i dag?

Jeg slog op i min snart antikverede *Fremmedord*, som er 9. udgave af fremmedordbogen i serien af Gyldendals Røde Ordbøger. Der var to beskrivelser af fænomenet resonans.

Den første beskrivelse lød således: *"Forstærkning af lyd ved tilbagekastning eller medsvingning."* Det er altså et begreb fra lydenes og musikkens verden. Hvis man har beskæftiget sig med musik, vil man kende til det fænomen, at når man synger eller spiller en bestemt tone, så vil et musikinstrument i nærheden, f.eks. en guitar, kunne begynde at klinge med på samme tone og dermed forstærke lyden. Fascinerende! Desuden vil en tone kunne frembringe over- og undertoner i instrumentet eller i andre instrumenter, så der skabes et større klangbillede. Endnu mere fascinerende!

Den anden beskrivelse lød således: *"Det at et legeme i svingninger frembringer lignende svingninger i et andet legeme."* Hvis 'legeme' forstås instrumentalt, så handler det netop om det fascinerende fænomen, som jeg netop har illustreret fra musikkens verden. Men hvis man forstår 'legeme' mere humant, så bliver begrebet endnu mere interessant, for så handler det om, at ethvert menneske og enhver ting udsender nogle svingninger eller vibrationer, som det er muligt at blive påvirket af, så man selv oplever de samme svingninger og vibrationer.

Og her er vi inde ved kernen i Hartmut Rosas brug af begrebet resonans, for i hans forståelse er resonans grundlæggende et personligt og et relationelt begreb. Det handler om, hvordan vi som mennesker opnår resonans med den kontekst, vi er en del af. For noget tyder på, at vi alle som en følge af det accelererende samfunds høje hastighed har mistet forbindelsen både til os selv, til hinanden, til samfundet og til naturen. Vi er med andre ord blevet fremmedgjorte for os selv, for hinanden, for det politiske samfund og for den natur, som vi alle er afhængige af.

For Hartmut Rosa er vejen frem for os som mennesker at tune ind på og opnå resonans i forhold til alle de nævnte akser, så vi i stedet for fremmedgørelse opnår at komme i samklang med os selv, med hinanden, med samfundet og med naturen. Det er ganske enkelt nødvendigt for vores trivsel og overlevelse – som personer, som art, som lande og som klode.

Måske kan det lyde lidt stort og højstemt, men i virkeligheden fornemmer jeg det som noget meget konkret og praktisk.

- Hvis vi ikke vil miste os selv, må vi lytte mere indadtil til os selv, til det der driver os, og til det som vi står for, vores værdier.
- Hvis vi vil forstå, hvorfor der er så meget psykisk sårbarhed og lidelse i dag, må vi lytte til, hvad det er for kræfter, der frembringer denne sårbarhed og lidelse.
- Hvis vi vil stress, mistrivsel og udbrændthed blandt ledere og medarbejdere på vores arbejdspladser til livs, må vi lytte efter, hvad der er årsagerne til at arbejdet i dag i stadig større grad gør os syge.
- Hvis vi vil indrette samfundet, så det bliver godt og humant, må vi lytte efter, hvad det er for dynamikker, der driver samfundene i dag mod mere og mere polarisering og ekstremisme.
- Hvis vi vil bevare kloden for vores børn og børnebørn, må vi lytte efter, hvad det er naturen fortæller os, når den reagerer med overophedning, pandemier, oversvømmelser og udryddelse af plante- og dyreliv.

Vi må med andre ord skabe resonansrum og frembringe resonans med os selv, vores børn, hinanden, samfundene og naturen, og så må vi handle på det, vi erkender og lytter os ind til. Det er ikke en individuel øvelse, men noget, der må ske i resonante fællesskaber. Lederskab i dag er at gå foran med at skabe disse resonansrum og gå foran med at handle ansvarligt både som personer, som arbejdspladser, som samfund og som menneskehed.

Jeg er overbevist om, at det er disse tanker, der fik mig til at skrive bogen *Langtidsholdbar* – også selvom jeg ikke kendte til Hartmut Rosas tanker før kort inden bogens udgivelsen.

Da jeg på hjemmesiden pixabay søgte på et billede af resonans, fremkom billedet i starten af lederrefleksionen. Det handler om at relatere til hinanden i større og større fællesskaber.

RESONANS er vist et begreb, vi ikke bliver færdige med lige med det samme!

Og så har jeg en lille forbrugeroplysning:

Nu foreligger bogen *Langtidsholdbar* både som fysisk bog, som e-bog og som lydbog. Den kan købes i alle udgaver på nettet, og den kan nu også lånes på bibliotekerne og via eReolen.

God læselyst!

Månedens lederrefleksion udsendes til samarbejdspartnere, ledere og konsulenter, der beskæftiger sig med ledelse og ledelsesrefleksioner.

Du skal være velkommen til at sende **Månedens lederrefleksion** videre til andre, der kan få glæde af den. Nye læsere kan komme på mailing-listen ved at sende en mail til Reflex eller klikke på linket: https://mailchi.mp/pc/maanedenslederrefleksion. Ønsker du *ikke* at modtage **Månedens lederrefleksion**, kan du afmelde dig via link i mailen eller ved at give besked pr. mail, så vil du blive slettet af listen.

Ønsker du at sætte fokus på bæredygtigt lederliv og menneskelige arbejdspladser – inspireret af kunstens verden – så kontakt mig og hør nærmere!

Mvh. Lars Peter Nielsen, reflex@pc.dk